

U. Vedite otroci! Zadnje dni, ko svilodi za opredenje godni postajajo, se jim oskerbí pripraven suh kraj, kjer sapa skozi ne vleče in kjer je primerno gorko; tje se prenesejo suhe in čiste lese, ktere se ob kraju s suhimi oblanci, in po sredi z golimi murbinimi šibami obložé. Na take lese se prenesejo godni svilodi in se s kosmatim popirjem rahlo pogernejo, pod katerim se v take lepe mešičke ali kokone zapredejo, kakor jih danes vidite. P. G.

N o v i c e.

Veseli glasi se šlišijo, kako se v sosednih kronovinah tu pa tam zboljšuje zapusceni učiteljski stan. Iz med vseh krajev pa je gotovo d u n a j s k o mesto prvo, ki v takih blagih preuredbah vsem drugim za zgled sveti. Ljudskim učiteljem in podučiteljem dunajskega mesta je mesto zraven mnogih drugih poboljškov povikšalo letno plačilo do 1000, 800, 600, 500, 400 in 300 gold. — Bog vé, kdaj se bo odgernila tudi nam slovenskim učiteljem kaka ugodniša pomlad!

Iz Slovenskih goríc. † Marsikaj je treba še iz naših ljudskih šol odpraviti, zbrusiti, popraviti in vpraviti, da bodo žlahtne mladike naših šolarjev in šolaric lepo napredovale v kersanskem duhu in se izdramile za svojo narodnost. Da imajo učitelji naj lepšo priložnost in dolžnost vsako smet napčenosti pomesti iz šol, vé vsaki. Deca v njihovih rokah so mehke vosek, iz kterega lahko delajo lepe domače podobe, ali pa gerde spake, ki so podobne nehvaležni kukovici, ktera drugi ptici v gnezdu jajce znese, in kadar zvaljena kukovica doraste, more se lastno ptičino dete umakniti iz gnezda; naseljenica jo pahne z lastne posteljice. Takih nehvaležnikov redi precej tudi naša slovenska zemlja; treba je tedaj, da jih odvrčamo, ne pa, da jih redimo v naših šolah. Proč toraj z vsem, — odpravimo vse iz šol, kar stiska navadno razvitje, in kar brani duhu dvigati se do lastne zavednosti. Taka napaka ali spaka se mi zdi, postavim, da šolarji in šolarce na poskusnih spiskih (Probeshriften) podpisujejo svoje imena le z nemškimi čerkami. Da je v nekterih šolah še taka brezglavna, sem se prepričal z lastnimi očmi. Pri nas je navada, da se na poskusnih piskih naj prej nektere redi po slovenski pišejo, potem pa nektere verste po nemški. Podpis je pa le vselej po nemški. To se mi vidi silno narobe, in mislim, da mi bo to vsak pošten domoroдец poterdil. Slovenski šolarji in šolarce se naj učijo in vadijo svoje imena podpisati le po slovenski. Ako od njih kateri na kako višjo stopinjo zleze, in bo kedaj razumel nemški, bo gotovo se znal tudi podpisati po nemški, če bo treba. Francoz se podpiše vselej po domače; tako tudi Anglež, Lah i. t. d. Slovenec naj pa se podpisuje po slovenski. Tega pa se mora v šolah vaditi, drugače boš še vedno nalletel na smešnice, da kmet tudi kako slovensko pismo ali prošnjo podpiše po nemški, zato, ker se je v šoli tako navadil, in tudi pri tem

ostane. Naši protivniki pa se temu debelo posmehujejo, ter pravijo, da kmetu ni mar za slovensčino, ker se raji podpisuje po nemški. Tudi moremo ponosno reči, hvala Bogu! da je naša pisava že na toliko pošteno stopnju zlezla, da po slovenski podpisane imena že zna brati vsak pošteno misleč Nемец, in upamo še boljših časov, da nas bodo tudi naši sedanji protivniki spoštovali, kakor tudi mi nikogar ne zaničujemo.

Druga še hujša slepost, trikrat vekše graje vredna, pa je, da se postavim, šolarji sim ter tje vadijo po nemški številiti. „Ein mal Eins“ se jim še po starem kopitu v glavu zabija. Bi pač ne verjel, da se še po Slovenskem kje nahaja taka neumnost, ako bi se ne bil sam prepričal. Ko so pri letošnji polletni šolski skušnji g. dekan deklici, ki je po nemški številila na deski, akoravno po nemški umé toliko, kakor zajec na boben, rekli, naj raji po slovenski številí, glej! kmali je omolknila, in ni znala dalje. Ako je tako vedenje po šolah še premalo zrelo, da se odpravi, mislim, da nič ni. Nikarte ljubi učitelji! ne sejajte skazenega semena; ne stiskajte ubogih učencev z rečmi, katerih se težko učé, pa komaj ko šolske duri za sabo zapró, že vse tudi pozabijo; to se pravi, da sami sebi težo, otrokom pa veliko terpljenje delate, pa brez haska. Učíte slovensko mladino na podlogi slovenskega jezika in ne pozabite, da je šola brez narodnega duha svetilnica brez olja; iz take ne sveti luč prave omike, še manj pa upanje za boljšo prihodnost.

Iz Slovenje Bistrice. Ljubi „Tovars“ bodi pozdravljen iz milih naših logov! Tudi mene veseli, da se morem s Tabo pomenkovati. Povem ti, da smo imeli 31. sušca t. l. tukaj polletno šolsko spraševanje, ki se je dobro izšlo. Še bolj znamenita novica pa je ta, da je g. Hebenstreit, tukajšni pekarski mojster, prevzel stavbo novega šolskega poslopja, in ga je že tudi delati začel. — 16. aprila imamo v Črešnovcu učiteljski shod, pri katerem se bodo marsiktere važne reči pretresovale. *)

F. S. Jadranski.

Iz Idrije. 28. marca t. l. so umerli tukajšni dekan in okrajni ogleda ljudskih šol gosp. Matija Schmied. R. I. P.

Iz Ljubljane. Obljubili smo, da homo kaj več povedali od tega, kar se je v našem pretečenem deželnem zboru govorilo od ljudskih šol; toda kakor koli obračamo in ožemamo zadevne govore in jih primerjamo sedanjim potrebam naših šol, ne moremo nikakor dobiti za nje kaj pravega, ugodnega zerna. — Upajmo raje, da nam bode prihodnji deželni zbor, ki se bo menda še to leto sošel, kaj boljšega podaril. — „Torbica jugoslavenske mladosti“ je prišla zopet v Zagrebu na svitlo. Dobiva pa se tudi v Ljubljani. Razklada nam mnogo mičnega blaga.

*) Prosimó, da bi nam kdo ondotnih gospodov kaj od tega pisal! Vredn.